

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖

วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องปรีณซ์บอลรูม ๑

โรงแรมปรีณซ์ พาเลซ มหานาค กรุงเทพฯ

ผู้มาประชุม

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(นายจาตุรนต์ ฉายแสง)	ประธาน
๒. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
(นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์)	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์)	กรรมการ
๔. เลขาธิการคุรุสภา
(นายอำนาจ สุนทรธรรม)	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นายศุภกร วงศ์ปราชญ์ รองปลัดกระทรวงฯ มาแทน)	กรรมการ
๖. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(นางสุวรรณี คำมั่น รองเลขาธิการฯ มาแทน)	กรรมการ
๗. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า รองเลขาธิการฯ มาแทน)	กรรมการ
๘. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
(รองศาสตราจารย์ชวณี ทองโรจน์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น มาแทน)	กรรมการ
๙. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
(นางสาวนันธิยา สว่างวุฒิศรรม หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ มาแทน)	กรรมการ
๑๐. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
(นางเมธินี เทพมณี ผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ มาแทน)	กรรมการ
๑๑. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(นางนันทวรรณ ชื่นศิริ ผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ มาแทน)	กรรมการ
๑๒. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
(นายธนวัฒน์ พลอยโสภณ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ มาแทน)	กรรมการ
๑๓. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นายดิศทัต โทตระกิตย์ รองเลขาธิการฯ มาแทน)	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
(นางจุฑาทิพย์ เตชชาติวินิช รองผู้อำนวยการฯ มาแทน)	กรรมการ

๑๕. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (นายบรรณาภิจักรบรรจง ทองจำปา ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี สถาบันการพลศึกษา มาแทน)	กรรมการ
๑๖. ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายยุทธนา สุระสมบัติพัฒนา ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ มาแทน)	กรรมการ
๑๗. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางสุภัคฉันทน์ ลาภตติยกุล นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ มาแทน)	กรรมการ
๑๘. พระราชวรมุนี	กรรมการ
๑๙. บาทหลวงเดชา อภรณ์รัตน์	กรรมการ
๒๐. นายสมชัย เจริญช่าง	กรรมการ
๒๑. รองศาสตราจารย์ พันเอกเกรียงชัย ประสงค์สุกาญจน์	กรรมการ
๒๒. นายเจริญ ทั้งทอง	กรรมการ
๒๓. นายณัฐวุธ วัชรกุลติลก	กรรมการ
๒๔. ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ	กรรมการ
๒๕. นายธีระพงษ์ สมเขาใหญ่	กรรมการ
๒๖. นายนภดล ทองนพแก้ว	กรรมการ
๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัณฑิต ผังนิรันดร์	กรรมการ
๒๘. ศาสตราจารย์บุญทัน ดอกไธสง	กรรมการ
๒๙. นางสาวเบญจมาศ รุจิรวงศ์	กรรมการ
๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประมา ศาสตรระรุจิ	กรรมการ
๓๑. นายประยูร เลาหบุญญานุกูล	กรรมการ
๓๒. รองศาสตราจารย์ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ	กรรมการ
๓๓. นางพรนิภา ลิมปพยอม	กรรมการ
๓๔. นางรัชนีพร พุคยาภรณ์ พุกกะมาน	กรรมการ
๓๕. นายวิชัย ตันติกุลานันท์	กรรมการ
๓๖. นายวิเชษฐ์ พิชัยรัตน์	กรรมการ
๓๗. นายวิรัตน์ รัตตากร	กรรมการ
๓๘. นายวิวัฒน์ รุ่งแก้ว	กรรมการ
๓๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	กรรมการ
๔๐. นายสมชาย เลิศวิเศษธีรกุล	กรรมการ
๔๑. รองศาสตราจารย์สมชาย วิริยะยุทธกร	กรรมการ
๔๒. นายสมนึก พิมลเสถียร	กรรมการ
๔๓. นายสมบัติ อุทัยสาंग	กรรมการ
๔๔. นายสมาน เลิศวงศ์รัฐ	กรรมการ
๔๕. นางสาวสุภาภรณ์ ปิติพร	กรรมการ
๔๖. นางสาวอวิศดา ปกมนตรี	กรรมการ
๔๗. นายอาณัฐชัย รัตตกุล	กรรมการ

๔๘. พระพรหมสิทธิ กรรมการ
(พระวิจิตรธรรมาภรณ์ วัดสระเกษ ราชวรมหาวิหาร มาแทน)
๔๙. รองศาสตราจารย์สุชุม เฉลยทรัพย์ กรรมการ
(นางสาวนันท์ธิญา ศฤงศ์สวัสดิ์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการภายนอก
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มาแทน)
๕๐. เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ
(นางสาวศศิธารา พิชัยชาญณรงค์)
๕๑. รองเลขาธิการสภาการศึกษา ผู้ช่วยเลขานุการ
(นางสุทธศรี วงษ์สมาน)

ผู้ไม่มาประชุม

๑. พระพรหมมุนี ปฏิบัติศาสนกิจ
๒. พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ ติดภารกิจ
๓. นายกฤษณพงศ์ กีรติกร ติดภารกิจ
๔. ศาสตราจารย์พิเศษมณฑล สงวนเสริมศรี ติดภารกิจ
๕. นายมินทร์ อิงค์เนศ ติดภารกิจ
๖. นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ ติดภารกิจ
๗. นางสาวหญิงฤดี ภูมิศิริรัตนาวดี ติดภารกิจ
๘. นายอุดม พรหมพันธ์ใจ ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. รองศาสตราจารย์กิตติ ลิ้มสกุล ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ
๒. นายชัยพัฒน์ สหัสกุล คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๓. ศ. ญัฐพงษ์ ทองภักดี คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๔. นายนำกฤติ จีรพุทธวิทย์ คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๕. นางสาวรุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์ คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๖. นางนพวรรณ ปุสสะรังสี คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๗. นางจรรยา เสงตรสกุล อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนา
ศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา
๘. นายนิสิต จันทร์สมวงศ์ อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนา
ศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา
๙. นางนิชา หิรัญบุรณะ ชูธรรม อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนา
ศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา
๑๐. นายกฤษ กาญจนภา ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
๑๑. นางสาวนันธิญา ศฤงศ์สวัสดิ์ ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
๑๒. นางสาวณัฐปรีญา บุญมุสิก นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
กระทรวงวัฒนธรรม

๑๓. นางสุญาดา สุนทรศารทูล	ผู้อำนวยการกลุ่มเลขานุการและกิจการพิเศษ	ครุสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา		
๑. นางสาวรงค์ โพธิ์พุกขาววงศ์		ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
๒. นางทิพย์สุดา สุเมธเสนีย์	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้	
๓. นายชาญ ตันติธรรมถาวร		ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
๔. นายเฉลิมชนม์ แน่นหนา		ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
๕. นางสาวอัมพร พงษ์กังสนานันท์		ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
๖. นายวีระ พลอยครบุรี		ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๗. นายสมศักดิ์ ตลประสิทธิ์		ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา
๘. นางสาวสุภาพร โกเฮงกุล		ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๙. นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ	
๑๐. นางสาวสุวิณา เกนทะนะศิล		ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารสาธารณะ
๑๑. นายณภมณฑล สิบหมื่นเปี่ยม		ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล
๑๒. นางเกื้อกุล ชั่งใจ		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๑๓. นางสาวประภาพรรณ วงศาโรจน์		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๑๔. นางสาวสมรชันิกร อ่องเอิบ		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๑๕. นางสิริวรรณ สวัสดิวัตน์ ณ อยุธยา		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๑๖. นางสาวสุวิมล เล็กสุขศรี		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๑๗. นางอรุณศรี ละอองแก้ว		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๑๘. นางสาวชาดา ไชยรัตน์		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๑๙. นางพิจารณา ศิริชานนท์		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๒๐. นางสาวประภา ทันตศุภารักษ์		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๒๑. นางสาวธัญวรรณ วุฒิพัฒนานนท์		นักวิชาการเงินและบัญชีศำนาญการพิเศษ
๒๒. นางศิริพร ศรีพันธ์ุ์		นักทรัพยากรบุคคลศำนาญการพิเศษ
๒๓. นางสาวพัชรภรณ์ ศรีคล้าย		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๒๔. นางสาวทวีพร บุญวานิช		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๒๕. นางสาวอุษา ชูชาติ		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๒๖. นางพรรณนิภา ชยสมบัติ		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๒๗. นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๒๘. นางสาวสุนันท์ เอื้อเชิดกุล		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๒๙. นางพรพิมล เมธีรานันท์		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๓๐. นางสาวชนิษฐา จิรวินวงศ์		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๓๑. นางสาววิชชุลาวัฒน์ พิทักษ์ผล		นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ
๓๒. นายณัฐวุฒิ อ่าวสกุล		นิติกรศำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบประเด็นที่จะนำเสนอในการประชุม ๕ เรื่อง ได้แก่

๑. เรื่องเพื่อทราบ : รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของอนุกรรมการสภาการศึกษา จำนวน ๖ คณะ

๒. เรื่องเพื่อพิจารณา : (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) ซึ่งดำเนินการโดยคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา โดยมีผู้แทนจำนวน ๓ คน เข้าร่วมให้ข้อมูลในการประชุมครั้งนี้

๓. เรื่องเพื่อพิจารณา : (ร่าง) แผนการติดตามการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ซึ่งทำให้สามารถติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

๔. เรื่องเพื่อพิจารณา : (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) ซึ่งได้เคยเสนอที่ประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ และที่ประชุมมีมติเห็นชอบแผนดังกล่าว โดยให้ดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะสั้นให้ดำเนินการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) และระยะยาวให้เตรียมร่างแผนการศึกษาแห่งชาติควบคู่กันต่อไป ทั้งนี้ ในครั้งนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้นำเสนอแผนการศึกษาชาติ ซึ่งมีการปรับปรุงและเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ เช่น เพิ่มเติมเรื่องยาเสพติด ปรับปรุงเรื่องการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นต้น

๕. เรื่องเพื่อพิจารณา : (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของกรรมการสภาการศึกษาและอนุกรรมการสภาการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ประธานกรรมการสภาการศึกษากล่าวเปิดประชุมและมอบนโยบายแก่กรรมการสภาการศึกษา ดังนี้

๑. การดำเนินงานของกรรมการสภาการศึกษาซึ่งมีสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นฝ่ายเลขานุการ ในฐานะหนึ่งในองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งคณะกรรมการสภาการศึกษามีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ ควรมีบทบาทในการทำหน้าที่เป็นเสาหลักของกระทรวง วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำนโยบายและแผน รวมทั้งสนับสนุนบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงานในภารกิจ/โครงการสำคัญต่าง ๆ

๒. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งยกร่างโดยยึดนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษาเป็นหลัก รวมทั้งสานต่อการดำเนินงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ผ่านมา ทั้งนี้ ให้ความสำคัญกับการกำหนดให้เป็นนโยบายที่จะบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ และคำนึงถึงสภาพปัญหา ความก้าวหน้าการดำเนินงานในปัจจุบัน และความต้องการในสภาวะการณ์ปัจจุบันเพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขันในระดับต่าง ๆ ทั้งการเตรียมการเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และการแข่งขันในเวทีโลก

๓. ระบบการวัดผลและการประเมินผลการศึกษาของไทยยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ขาดการเชื่อมโยงกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการศึกษา และเมื่อพิจารณาจากการประเมินผลโดยสถาบันต่าง ๆ ระดับนานาชาติ พบว่า ผลการประเมินของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งยกระดับคุณภาพการศึกษาและผลักดันให้เป็นวาระแห่งชาติ

๔. การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ รายละเอียด ดังนี้

๔.๑ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดอันดับคะแนนจากการประเมินผลการศึกษา (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) อย่างมีแผนและกำหนดวิธีการ แนวทางการดำเนินงาน และจะดำเนินการอย่างจริงจังและเป็นระบบ เพื่อให้ผลการจัดอันดับของไทยเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันซึ่งอยู่อันดับที่ ๕๐ ในการวัดผลปี ๒๕๕๘ โดยขอให้สภาการศึกษาอาจช่วยวางแผนและกำหนดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวด้วย

๔.๒ การกำหนดสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีวศึกษา : สายสามัญ เป็น ๕๐ : ๕๐ เนื่องจากปัจจุบันภาคแรงงานต้องการแรงงานทักษะและแรงงานฝีมือเป็นจำนวนมาก แต่ผู้เรียนจำนวนมากกลับเลือกเรียนในสายสามัญเพื่อต้องการปริญญาบัตร

๔.๓ การพัฒนาศักยภาพของมหาวิทยาลัยไทยให้ติดอันดับโลกเพิ่มมากขึ้น

๔.๔ การกระจายโอกาสและเพิ่มความเสมอภาคทางการศึกษา

ทั้งนี้ โดยจะเน้นการส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีศักยภาพเข้ามีส่วนร่วมรับผิดชอบจัดและสนับสนุนการศึกษามากขึ้น

๕. การกำหนดนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่จะเร่งรัดดำเนินการ ๘ ประการ ดังนี้

๕.๑ ปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยปฏิรูปให้มีความเชื่อมโยงกันทั้งหลักสูตรและการเรียนการสอนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับวิถีการเรียนรู้ยุคใหม่ พัฒนาครู พัฒนาระบบการทดสอบ การวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐานและเชื่อมโยงกับหลักสูตรและการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสภาพปัจจุบันพบประเด็นปัญหาที่สำคัญ คือ ความไม่เชื่อมโยงของหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดประเมินผล อาทิ ๑) ปัจจุบันมีการนำหลักสูตรที่หลากหลายไปใช้เนื่องจากเข้าใจว่าครูทุกคนสามารถสร้างหลักสูตรได้ จึงควรมีหลักสูตรกลางที่สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ๒) การปรับเปลี่ยนวิธีการสอน โดยเน้นสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ ตั้งคำถาม และใช้เหตุผลประกอบ ๓) การพัฒนาระบบวัดและประเมินผลการศึกษาให้เชื่อมโยงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ๔) ปรับระบบการคัดเลือกบุคคลให้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้เชื่อมโยงกับการเรียนระดับพื้นฐาน

๕.๒ ปฏิรูประบบผลิตและพัฒนาครู

๕.๓ เร่งนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้

๕.๔ พัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานเทียบได้กับระดับสากล ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

- ๕.๕ ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเร่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานมากกว่าการขยายเชิงปริมาณ
- ๕.๖ ส่งเสริมให้เอกชนและทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมจัดและสนับสนุนการศึกษามากขึ้น
- ๕.๗ เพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
- ๕.๘ พัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ จะมีกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงาน ๕ ประการ คือ ๑) เร่งรัดจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ๒) จัดตั้งสถาบันเพื่อวิจัยหลักสูตรและการพัฒนาการเรียนการสอน ๓) สร้างความเข้มแข็งของกลไกการวัดผล ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ๔) เร่งรัดให้มีพระราชบัญญัติอุดมศึกษา และ ๕) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ในการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายและกลไกดังกล่าวข้างต้น จะดำเนินการเป็น ๒ ส่วน ดังนี้ ๑) ตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนเรื่องสำคัญต่าง ๆ โดยระดมผู้ที่เกี่ยวข้อง และภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาร่วมขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเริ่มต้นจากคณะกรรมการยกระดับผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบ PISA ของไทย เพื่อศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดยุทธศาสตร์ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของไทยให้อยู่ในอันดับที่ดีขึ้นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และ ๒) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (work shop) อย่างเป็นระบบ โดยจะระดมความคิดและการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนให้เป็นไปตามนโยบาย

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวข้างต้น จะมีการพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละงาน/โครงการ โดยอาจมีเรื่องที่สำคัญการศึกษาเป็นหลักและรับไปดำเนินการต่อ และเรื่องที่สภาการศึกษาดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ

วาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖

กรรมการและเลขานุการ รายงานที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดส่งรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ไปยังกรรมการสภาการศึกษาทุกท่าน เพื่อพิจารณาแล้วและฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการแก้ไขตามความเห็นของกรรมการเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

มติ

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ โดยไม่มีการแก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ : รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของอนุกรรมการสภาการศึกษา

กรรมการและเลขานุการ รายงานว่า ช่วงระยะเวลา ๑ เดือนครึ่งที่ผ่านมา คือ ภายหลังจากการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาได้มีความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา มีนางพรนิภา ลิ้มปพยอม เป็นประธาน ประเด็นสำคัญที่พิจารณา คือ สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา ๒๕๕๕ รายงาน “สภาวารสารการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. ๒๕๕๖” และ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง

ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ รับทราบเรียบร้อยแล้ว และให้นำเรื่อง (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) เสนอที่ประชุมสภาการศึกษาในครั้งนี้

๒. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการบริหารและกระจายอำนาจทางการศึกษามีศาสตราจารย์บุญทัน ดอกไธสง เป็นประธาน ประเด็นสำคัญที่พิจารณา คือ รายงานการวิจัย เรื่อง การวิจัยประเมินเพื่อจัดระดับคุณภาพเขตพื้นที่การศึกษา และยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ รับทราบเรียบร้อยแล้ว

๓. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีรองศาสตราจารย์ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ เป็นประธาน ประเด็นสำคัญที่พิจารณา คือ การกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และคณะทำงาน ๔ คณะ ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ รับทราบเรียบร้อยแล้ว

๔. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา มีนายวิชัย ดันตีกุลานันท์ เป็นประธาน ประเด็นสำคัญที่พิจารณา คือ หนังสือคู่มือกฎหมาย ๓ เล่ม คือ ๑) ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) ๒) การมอบอำนาจและการส่งเสริมการกระจายความรับผิดชอบเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก และ ๓) แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคลและวิธีการดำเนินการระบบสิทธิประโยชน์ทางการศึกษา ซึ่งได้จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ ทั้ง ๓ เล่ม และประชุมกับผู้เกี่ยวข้องให้ได้นำไปใช้ประโยชน์เรียบร้อยแล้ว

๕. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษามีนางเยาวเรศ ชินวัตร เป็นประธาน ประเด็นสำคัญที่พิจารณา คือ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ เห็นชอบและได้นำเสนอที่ประชุมสภาการศึกษาในครั้งนี้

๖. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพด้วยระบบการสะสมประสบการณ์และการเรียนรู้ มีนางพรนิภา ลิ้มปทยอม เป็นประธาน ประเด็นสำคัญที่พิจารณาคือ (ร่าง) กรอบแนวทางการดำเนินงานเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ รวมทั้งระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ให้ปรับชื่อใหม่เป็น (ร่าง) การพัฒนารอบแนวทางการดำเนินงานระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System)

(รายละเอียดปรากฏในเอกสารประกอบการประชุมตามระเบียบวาระที่ ๓)

มติ

ที่ประชุมรับทราบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของอนุกรรมการสภาการศึกษา
วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา :

๔.๑ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙)

กรรมการและเลขานุการ รายงานว่า (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) ได้ผ่านการพิจารณาโดยคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา โดยมีนางเยาวเรศ ชินวัตร เป็นประธาน เรียบร้อยแล้ว และขอมอบให้รองเลขาธิการสภาการศึกษา (นางสุทธศรี วงษ์สมาน) นำเสนอรายละเอียดต่อที่ประชุม

ผู้ช่วยเลขาธิการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสุทศศรี วงษ์สมาน) รายงานว่า (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) มีแนวคิดพื้นฐานมาจากการจัดทำแผนสตรีแห่งชาติ และกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ประกอบกับสภาการศึกษาได้มีคำสั่งสภาการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๖ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษา โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา เพื่อดำเนินการยกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) มีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) จัดทำกรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษา เพื่อการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา และกำหนดคำนิยาม “เยาวชนสตรีในสถานศึกษา” ๒) ศึกษา และสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา กฎหมาย นโยบาย และแผนที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา ๓) ยกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙) ๔) ประชุมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงาน/สถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง และปรับแก้ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) จากข้อมูลความเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม จำนวน ๒ ครั้ง และ ๕) ทดลองนำร่อง (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) สู่การปฏิบัติ โดยการจัดสัมมนาและประชุมปฏิบัติการ “การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา สตรีและผู้ด้อยโอกาสเพื่อการมีอาชีพที่มั่นคง” เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

กรอบแนวคิด

๑. ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษาประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์หลัก เพื่อขับเคลื่อนศักยภาพเยาวชนสตรี

๒. กำหนดแนวทางการพัฒนาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงอุดมศึกษา

๓. กำหนดตัวอย่างโครงการเพื่อให้สถานศึกษาเลือกดำเนินการตามความเหมาะสมของภูมิสังคมในสถานศึกษา

๔. กำหนดโครงการ Flagship Project, Best Practices Project และ Quick Win Project เพื่อกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน ทำให้ทุกสถานศึกษา มีจุดเน้นในการดำเนินการ

วิสัยทัศน์ เยาวสตรีเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

กระบวนการ ประกอบด้วยกระบวนการหลัก ๓ ประการ คือ ๑) สร้างสรรค์ ๒) พัฒนา และ ๓) ดำรงความยั่งยืน

เป้าประสงค์

๑. การพัฒนาเยาวชนสตรีต้องมีการพัฒนาในทุกระดับของพัฒนาการ

๒. การพัฒนาเยาวชนสตรีต้องครอบคลุมทั้งด้านทัศนคติ ค่านิยม การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำ

๓. เยาวสตรีไทยต้องเป็นคนดีและคนเก่งของสังคม

๔. เยาวสตรีไทยต้องมีการพัฒนาให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลก

๕. เยาวสตรีไทยในสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาทุกๆ ด้านตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์หลัก ๓ ยุทธศาสตร์ มีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างภูมิปัญญา ทักษะชีวิต และค่านิยมสร้างสรรค์ อารงไว้ซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวัฒนธรรมของเยาวชนสตรีไทย

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : เยาวสตรีมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ คุณธรรม ภูมิปัญญาและวุฒิภาวะทางอารมณ์ เป็นทรัพยากรกำลังคนที่มีคุณภาพของประเทศ ประกอบกับสามารถดำรงรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมแห่งความเป็นกุลสตรีไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต มีทักษะอาชีพพื้นฐาน และศักยภาพทางเศรษฐกิจของเยาวชนสตรี

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : เยาวสตรีได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ด้านอาชีพ และมีโอกาสช่องทางในการหารายได้พิเศษเสริมสถานะการเงินของครอบครัวตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงโดยไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาและความปลอดภัย ตลอดจนมีโอกาสได้เสริมประสบการณ์เรียนรู้การพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมสู่นาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น เยาวสตรีมีภูมิคุ้มกันตนเองต่อภัยคุกคามของปัญหาสังคม

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : เยาวสตรีมีความสามารถและภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากภัยคุกคามของปัญหาสังคมต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการใช้ความรุนแรง ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน

(รายละเอียดปรากฏในเอกสารประกอบการประชุมตามระเบียบวาระที่ ๔.๑)

การพิจารณา

ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. รายละเอียดของข้อมูลสถิติที่นำเสนอควรมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล เพื่อความชัดเจนและสามารถนำไปอ้างอิงต่อได้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

๒. ควรพิจารณา ซึ่งในประเด็นนี้รองเลขาธิการฯ ให้ข้อมูลว่ายุทธศาสตร์ครอบคลุมเยาวชนสตรีทั้งในสถานศึกษาในระบบ นอกกระบบแล้ว สำหรับกลุ่มเยาวชนสตรีนอกสถานศึกษามีหน่วยงานอื่น ๆ ดูแลบ้างแล้วให้ครอบคลุมกลุ่มเยาวชนสตรีนอกสถานศึกษาด้วย จะเกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น

๓. การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับโครงสร้างของประชากรในปัจจุบัน ซึ่งพบว่า ประชากรเพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย ทั้งนี้ การดำเนินงานควรคำนึงถึงประเด็นปัญหาซึ่งเป็นข้อเท็จจริงในปัจจุบัน เช่น ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาในโรงเรียน การใช้แรงงานเด็ก เป็นต้น เพื่อพิจารณาว่าสอดคล้องกับการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ฯ หรือไม่ รวมทั้งแผนการดำเนินงานในระยะยาว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้วางแผนการดำเนินในระยะ ๓๐ ปี และคาดการณ์ว่าสถิติจำนวนประชากรวัยสูงอายุ

จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้ รัฐบาลมีนโยบายให้ทุกกระทรวงนำสถิติประชากรตลอดช่วงวัยมาเป็นเป้าหมายในการพัฒนาโดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ๔ เรื่อง ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ประเด็นที่สามารถป้องกันหรือเฝ้าระวังไม่ให้เกิดปัญหา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริการ เช่น การศึกษา สุขภาพ ทักษะชีวิต การประกอบอาชีพซึ่งครอบคลุมประเด็นที่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และประเด็นที่ต้องเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มศักยภาพ ซึ่งตอบสนองนโยบายรัฐบาลในประเด็นกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และยุทธศาสตร์ประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การมีระบบดูแลสตรี ทั้งนี้ รัฐบาลได้เริ่มต้นโครงการ One Stop Crisis Center เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งจะมีระบบการดูแลเด็กและสตรี ๔ กลุ่มปัญหาหลักประกอบด้วย ๑) การกระทำรุนแรงต่อเด็ก สตรี (รวมถึงผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส) ๒) การกระทำรุนแรงทางเพศ (รวมถึงปัญหาท้องไม่พร้อม/คุณแม่วัยใส) ๓) การใช้แรงงานเด็ก และ ๔) การค้ามนุษย์

๔. จากกลุ่มเป้าหมายที่พิจารณาเฉพาะประชากรในช่วงวัยเรียน ควรพิจารณาเทียบกับโครงสร้างประชากร และแบ่งเป็นประชากรในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา เพื่อกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ผู้ที่อยู่ในระบบการศึกษาภาคบังคับอยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้มีงานทำอยู่ในความดูแลของกระทรวงแรงงาน เป็นต้น ทั้งนี้ ในการดำเนินโครงการควรคำนึงถึงการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และการเรียนรู้ทักษะชีวิต เช่น การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความแตกต่างในแต่ละช่วงวัย เพื่อกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน และนำไปสู่การบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีบทบาทที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันไป

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษามีความสอดคล้องกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และทักษะชีวิต ซึ่งเชื่อมโยงกับการปฏิรูปหลักสูตรที่ขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการกำลังดำเนินการ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะติดตามการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และเสนอแนะว่าควรมีการพิจารณาความสอดคล้องว่าจะกำหนดยุทธศาสตร์ดังกล่าวผนวกกับหลักสูตร และควรมีการมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบหลักเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และกำหนดกิจกรรมหรืองาน/โครงการก่อนขยายผลในทางปฏิบัติสู่สถานศึกษา เพื่อให้เกิดความชัดเจน ลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

๖. แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษาที่ประชุมเสนอความเห็น ดังนี้

๖.๑ จัดทำแผนงานโครงการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน และบูรณาการกับการปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม โดยคำนึงถึงเยาวชนสตรีที่อยู่นอกระบบด้วย

๖.๒ สรุปแนวคิด หลักการ และวิธีการนำไปสู่การปฏิบัติและจัดทำเป็นแผนพับในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อแจกให้สถานศึกษารับทราบและเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

๖.๓ นำยุทธศาสตร์ไปดำเนินการในโรงเรียน โดยเลือกโครงการที่เด่นและมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและครอบคลุมทั้ง ๓ ยุทธศาสตร์ย่อยตามที่กำหนด มาทำเป็นโครงการนำร่อง (Pilot Project) เพื่อให้สังคมเห็นตัวอย่าง และดำเนินการวิจัยและพัฒนาควบคู่กันไป และ

ประเมินผลโครงการ เพื่อขยายผลต่อหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงบริบทความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป้าหมายด้วย ทั้งกลุ่มผู้อยู่ในเมือง นอกเมือง หรือ ภูมิภาคต่าง ๆ กัน

๖.๔ ควรกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบกลาง เนื่องจากยุทธศาสตร์ดังกล่าว มีความเชื่อมโยงกับหลายหน่วยงาน เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน

๖.๕ การนำยุทธศาสตร์ฯ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ควรเกิดจากความร่วมมือของ ๓ สถาบัน คือ ๑) สถาบันครอบครัว ๒) สถาบันศาสนา และ ๓) สถานศึกษา และกำหนดเป็น นโยบายซึ่งประกาศโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงจะเกิดเป็นประเด็นชี้นำและขับเคลื่อน สู่การปฏิบัติต่อไป

๖.๖ ควรมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อกำกับดูแลยุทธศาสตร์ฯ โดยเฉพาะ เนื่องจากมีความเกี่ยวเนื่องกับหลายหน่วยงาน

๗. ประเด็นเป้าประสงค์ภาพรวม ซึ่งกำหนดไว้ ๕ ประเด็น คือ ๑) การพัฒนาเยาวชนสตรีต้องมีการพัฒนาในทุกระดับของพัฒนาการ ๒) การพัฒนาเยาวชนสตรีต้องครอบคลุมทั้งด้านทัศนคติ ค่านิยม การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำ ๓) เยาวสตรีไทยต้องเป็นคนดีและคนเก่งของสังคม ๔) เยาวสตรีไทยต้องมีการพัฒนาให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลก และ ๕) เยาวสตรีไทยในสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาทุก ๆ ด้านตามมาตรฐานสากล สามารถสรุปและจัดกลุ่มเป็นประเด็นหลัก ๒ ประเด็น คือ

การพัฒนาเยาวชนสตรีทุกระดับ และทุกด้านตามมาตรฐานสากล และการพัฒนาคุณลักษณะของเยาวชนสตรีที่พึงประสงค์

๘. จากความเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ปัจจุบันและบริบททางสังคม ควรมีการปลูกฝังเยาวชนให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ เช่น การเคารพในสิทธิและความเท่าเทียมกันของเพศชายและเพศหญิง การไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา และการบังคับใช้กฎหมายและกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงและเด็ดขาดในการทารุณกรรมทุก ๆ กรณี เป็นต้น ทั้งนี้ การปลูกฝังเยาวชนให้มีพฤติกรรมดังกล่าวต้องอาศัยระยะเวลาในการดำเนินการ ยุทธศาสตร์ฯ ที่กำหนดขึ้นจึงจำเป็นต้องได้รับการยอมรับและให้ความสำคัญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน

ประธาน ให้ความเห็นไว้ว่า ควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน หน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษาดังกล่าวให้ชัดเจน และเชื่อมโยงกับการดูแลประชากรแต่ละช่วงวัยตามนโยบายรัฐบาล นอกจากนี้ควรพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้วย เช่น เยาวสตรีนอกสถานศึกษา มิติเพศ วัยแรงงาน ผู้อยู่นอกระบบการศึกษา ผู้สูงวัย กลุ่มเยาวชนชาย เป็นต้น เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสามารถตอบประเด็นข้อคำถามต่าง ๆ ได้ ตัวอย่าง เช่น

- ยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะกำหนดเป็นแผนการดำเนินในส่วนใดของระบบการศึกษา หรือ ภาพรวมของประเทศ

- กรณีการนำไปสู่การปฏิบัติควรจัดทำเป็นคู่มือครู โดยนำเนื้อหาผนวกกับหลักสูตรที่มีทำเป็นแผนการเรียนย่อย หรือแนวทางการดำเนินงานอื่น ๆ และควรกำหนดน้ำหนัก ระยะเวลาของแผนเท่าใด

- บทบาทของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจะมีส่วนในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ อย่างไร

นอกจากนี้ ประธานเห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) นำข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ฯ ไปประกอบการพิจารณาในการดำเนินงานเรื่องปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน ที่เชื่อมโยงกับการวัดและประเมินผลการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน

ผู้ช่วยเลขาธิการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสุทศศรี วงษ์สมาน) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าการเลือกกำหนดกลุ่มเป้าหมายเฉพาะในสถานศึกษา เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการ โดยยุทธศาสตร์นี้ครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ และวางแผนที่จะเสนอยุทธศาสตร์ฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ สามารถขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมได้ ๒ แนวทางคือ ๑) หน่วยงานต่าง ๆ ของงบประมาณและจัดทำแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ฯ และ ๒) มีการกำหนดตัวอย่างแผนงาน/โครงการเพื่อเป็นแนวทางการขับเคลื่อนในเอกสารคู่มือยุทธศาสตร์ฯ เพื่อให้สถานศึกษาเลือกดำเนินการตามความเหมาะสม เช่น โครงการเยาวชนสตรีไทยใส่ใจเรียนรู้ ต้านภัยสังคม โครงการพัฒนาสตรีไทยให้มีความรู้ด้านกฎหมาย เป็นต้น เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถเลือกนำไปดำเนินการได้ตามบทบาทและความต้องการต่อไป

ส่วนข้อมูลสถิติที่น่าเสนอ มีการนำข้อมูลมาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ คือ ๑) ข้อมูลจากมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิสตรี เด็ก กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พบว่า เด็กผู้หญิงอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี ของไทยมีอัตราการตั้งครรภ์ถึงร้อยละ ๗ ซึ่งสูงเป็นอันดับ ๑ ของเอเชีย และเป็นอันดับ ๒ ของโลก โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ ๒) ข้อมูลจากกรมตำรวจ พบว่าการถูกล่วงละเมิดทางเพศมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉลี่ยจะมีเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ถูกข่มขืน ๒ คน และเป็นการถูกระงับจากคนใกล้ชิดเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เมื่อคำนึงถึงประเด็นที่ว่าข้อมูลดังกล่าวอาจแสดงให้เห็นภาพพจน์ประเทศไทยในเชิงลบ ฝ่ายเลขานุการฯ จะพิจารณาตัดข้อมูลดังกล่าวออก

มติ

ที่ประชุมเห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๔.๒ (ร่าง) แผนการติดตามการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

ผู้ช่วยเลขาธิการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสุทศศรี วงษ์สมาน) รายงานว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้นำแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

เสนอคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการให้บังเกิดผลต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ต่อไป โดยแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัยประกอบด้วยโครงการ/แผนงานใน ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เด็กทุกคนได้รับบริการในการพัฒนาเต็มศักยภาพ มี ๔ เป้าหมาย ได้แก่

๑) เด็กทุกคนในช่วงอายุแรกเกิดถึง ๕ ปี หรือก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้รับบริการด้านสุขภาพภายในปี ๒๕๕๙ ๒) เด็กแรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑ ร้อยละ ๙๐ มีพัฒนาการตามวัยภายในปี ๒๕๕๙ ๓) เด็กทุกคนในช่วงอายุ ๓ ปี ถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่มีความต้องการ ได้รับการพัฒนาในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในทุกรูปแบบ ภายในปี ๒๕๕๙ และ ๔) เด็กทุกคนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑ เมื่ออายุครบ ๖ ปี ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ภายในปี ๒๕๕๙

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ไอโอดีนกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย มี ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) เด็กแรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้รับไอโอดีนในอาหารอย่างเพียงพอ ๒) หญิงตั้งครรภ์ทุกคนต้องได้รับไอโอดีนในอาหารอย่างเพียงพอและได้รับยาเม็ดเสริมไอโอดีน และ ๓) หญิงที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทุกคนได้รับไอโอดีนอย่างเพียงพอในระยะ ๖ เดือนแรก

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย มี ๑ เป้าหมาย ได้แก่ เด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ทุกคนได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างมีคุณภาพ เพื่อมีพัฒนาการที่รอบด้าน และตามวัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ กลไกการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัย มี ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) กำกับติดตามมาตรการที่แต่ละกระทรวงกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และมติของคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ๒) มีคณะกรรมการระดับจังหวัดภายในปี ๒๕๕๙ และ ๓) ระบบข้อมูลด้านเด็กปฐมวัยการสำรวจข้อมูลการวิจัยต่างๆ สามารถช่วยในการวางแผนและติดตามประเมินสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนการติดตามการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

กรรมการและเลขานุการ ใ้รายละเอียดเพิ่มเติมว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เชิญกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องทั้งกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กระทรวงมหาดไทย ร่วมพิจารณาแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัยดังกล่าว และพบว่ายังไม่เคยมีข้อมูลการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด ทั้งนี้ แผนการดำเนินงานต่อไปเมื่อผ่านการพิจารณาจากที่ประชุมสภาการศึกษาในครั้งนี้ คือ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะจัดการประชุมและประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อกำหนดเกณฑ์ กระบวนการ วิธีการรวบรวมข้อมูลสถิติ และการรายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐบาลต่อไป

(รายละเอียดปรากฏในเอกสารประกอบการประชุมตามระเบียบวาระที่ ๔.๒)

การพิจารณา

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ใช้ประโยชน์จากยุทธศาสตร์ดังกล่าว ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันการมีแผนการติดตามจะเป็นการกระตุ้นให้เห็นชัดว่าจะเกิดอะไรขึ้น และการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักของ Education for All ที่ประเทศไทยต้องรายงานในปี ๒๕๕๘ ดังนั้น ประเด็นสำคัญคือจะต้องมีข้อมูลในปี ๒๕๕๘ ที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. การขับเคลื่อนการดำเนินงาน (ร่าง) แผนการติดตามการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่ประชุมให้ความเห็น ดังนี้

๒.๑ การรับผิดชอบดูแลการพัฒนาเด็กปฐมวัยในภาพรวมเป็นภารกิจที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการมาเป็นลำดับ และเนื่องจากภารกิจดังกล่าวเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน หลายกระทรวง การขับเคลื่อนการดำเนินงานจึงควรต้องอาศัยอำนาจของคณะรัฐมนตรีในการมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. รองเลขาธิการสชช. ให้ข้อมูลว่า ภารกิจการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ จัดทำคุณลักษณะที่ต้องการของคนแต่ละกลุ่มอายุ ตั้งแต่อายุ ๐-๕ ปี จนถึงผู้สูงอายุ และได้กำหนดตัวชี้วัด เป้าหมาย และสำรวจว่าปัจจุบันได้ดำเนินการอย่างไร หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ ได้มีการเสนอที่ประชุมผู้บริหารระดับ ๑๑ ของประเทศไทยเรียบร้อยแล้ว ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้นำเอกสารดังกล่าวให้แต่ละหน่วยงานพิจารณาให้ข้อคิดเห็นต่อไป และมีข้อเสนอประเด็นที่ควรดำเนินการ เช่นการตั้งเป้าหมายให้เด็กทุกคนเกิดมามีคุณภาพ โดยการเฝ้าระวังตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ ตั้งครรภ์ และเข้าศึกษาในระดับอนุบาล ซึ่งเป็นระดับความต้องการ (Requirement level) สำหรับพ่อแม่ แทนการเพิ่มอัตราประชากรปีละหนึ่งล้านคน หรืออัตราเพิ่มจากร้อยละ ๑.๖ เป็นร้อยละ ๒ เป็นต้น

๓.๒ การกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ชัดเจน มีหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และหน่วยงานสนับสนุน โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพตามช่วงวัย ทั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์เรื่องกองทุน เรื่องกลไก ซึ่งพบว่า มีการแต่งตั้งกรรมการหลายชุดที่ทับซ้อนกัน มีกฎหมายเรื่องการคุ้มครองเด็ก การพัฒนาเด็กตั้งแต่วัยในครรภ์โดยกระทรวงสาธารณสุข คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติโดยกระทรวงศึกษาธิการ จึงมีแผนในการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบดังกล่าวข้างต้น จากนั้นจะร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำแผนปฏิบัติการร่วมกัน เนื่องจากรัฐบาลมีเจตนาที่จะเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ประเทศยุทธศาสตร์กระทรวงต่างๆ และยุทธศาสตร์จังหวัดเข้าด้วยกัน เพื่อพัฒนาประชากรของประเทศตลอดช่วงวัย

๓.๓ การดำเนินงานในภารกิจงานสำคัญในระดับประเทศ ซึ่งมีหลายหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบและดำเนินการ โดยทั่วไปมีแนวทางการดำเนินงาน ๓ แบบ คือ ๑) หลายหน่วยงานดำเนินงานแยกกันไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลหรือประเมินผลการดำเนินงาน ๒) มีหน่วยงานเป็นเจ้าภาพหลัก และประสานกับหน่วยงานอื่น และ ๓) มีกรรมการที่รองนายกรัฐมนตรี

เป็นประธาน เช่น เป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และเป็นประธานเรื่องอื่น ๆ อีก ทั้งนี้ เรื่องเด็กปฐมวัยเป็นงานที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่มีประเด็นปัญหาในเรื่องการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีหลายหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบ

๔. การพัฒนาคนต้องคำนึงถึงหลายปัจจัยประกอบกัน คือ ช่วงวัย เพศ สถานภาพการศึกษา สถานภาพการทำงาน ซึ่งข้อจำกัดในปัจจุบันคือ ไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานในภาพรวม เช่น ปัญหาการพัฒนาคนตามช่วงวัย ซึ่งมีหลายหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องในแต่ละช่วงวัย จึงควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ปัจจุบันจากข้อมูลสถิติพบว่า ผู้สูงวัยมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องเร่งดำเนินการ และต้องพัฒนาระบบที่จะเชื่อมโยงการติดตามการดำเนินงานตลอดช่วงวัยด้วย

๕. จากข้อมูลสถิติที่พบว่า ปัจจุบันมีเด็กเกิดประมาณปีละ ๘๐๐,๐๐๐ คน จดทะเบียนเกิด ๗๔๔,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓ และมีเด็กที่ยังไม่ได้จดทะเบียนเกิดอีกประมาณ ๕๖,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗ ส่งผลให้เด็กที่ไม่ได้จดทะเบียนเกิดไม่สามารถเข้ารับบริการต่างๆ จากหน่วยงานภาครัฐได้ เห็นควรเร่งแก้ปัญหาดังกล่าวและกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการกำกับดูแล

๖. การดำเนินงานควรมีการกำหนดกระบวนการที่ชัดเจน คือ input-process-output มีฐานข้อมูลประชากร ช่วงของอายุ เพศ รวมทั้งมีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน และนำข้อมูลดังกล่าวบูรณาการการทำงานโดยเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานและหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนเช่น ประเด็นเกี่ยวกับไอโอดีนั้นอาจเกิดความซ้ำซ้อนระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

ประธานมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว เพื่อจะได้มีการมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการในแต่ละประเด็น ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน แต่อาจพบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ ดูแลการดำเนินงานในภาพรวม ดังนั้นแนวทางที่เหมาะสมคือควรมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานและตั้งคณะกรรมการในการกำกับดูแล ซึ่งจากสภาพปัจจุบันมีข้อจำกัดที่ว่า ไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนมากเพื่อดูแลประเด็นที่หลากหลายได้ จึงอาจมีแนวทางในการพิจารณาความสำคัญจำเป็นเป็นรายกรณี

มติ

ที่ประชุมให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนการติดตามการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัยพ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา รับผิดชอบและขอสังเกตของที่ประชุมประกอบการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๓ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙)

กรรมการและเลขานุการ รายงานว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๙) มีการประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๕ และมีการปรับปรุง ครั้งที่ ๑ ภายหลังจากใช้มาเป็นเวลากว่า ๗ ปี จึงได้มีการปรับปรุงเป็น แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) และ ครั้งที่ ๒ ภายหลังจากใช้แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) มาเป็นเวลากว่า ๓ ปี

จึงได้มีการปรับปรุงเป็นแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙) และจะใช้ไปอีกเป็นเวลาประมาณ ๓ ปี จึงจะสิ้นสุดระยะเวลาของแผน

ในการดำเนินงานสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ยกร่างแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙) และนำไปรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) จากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน จำนวน ๒ ครั้ง หลังจากนั้นได้ปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) และนำเสนอคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ และนำเสนอคณะกรรมการสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมมีมติรับทราบและเห็นชอบในการดำเนินการปรับปรุง (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ โดยให้ดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ ในระยะสั้นให้ดำเนินการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) และให้เตรียมยกร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ ในระยะยาวควบคู่กันไป

หลังจากนั้น นำเสนอต่อคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านนโยบายและแผนการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ และที่ประชุมมีมติเห็นชอบและให้นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงเพื่อนำเสนอสภาการศึกษาพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖

จากนั้น กรรมการและเลขานุการ ได้นำเสนอเกี่ยวกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๙) (ฉบับเดิม) กับแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙) (ฉบับใหม่) ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์ จำนวน แนวนโยบาย นโยบายที่ปรับ/เพิ่ม และกรอบการดำเนินงานที่เพิ่ม (ดังปรากฏรายละเอียดในเอกสารประกอบการประชุมระเบียบวาระที่ ๔.๓)

การพิจารณา

ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙) ว่า สาระโดยรวมของ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙) น่าจะยอมรับได้ แต่มีข้อสังเกตว่า นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้มาจากนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษานั้น บางเรื่องมีอยู่ใน (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติฯ แล้ว แต่ยังมีอีกหลายเรื่องยังไม่ปรากฏใน (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติฯ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานของกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ไปทำการวิเคราะห์ และเพิ่มเติมนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ใน (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติฯ โดยเขียนให้ชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ยกตัวอย่างเช่น

๑) การปฏิรูปครู หากต้องการให้การปฏิรูปการศึกษาสำเร็จ ควรเขียนเรื่องการปฏิรูปครูให้ชัดเจน ไม่เพียงแต่พัฒนาครูให้มีวิชาชีพที่ดี มีสมรรถนะที่ดี สอนได้เท่านั้น แต่ควรคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วย ดังนั้น ในการประเมินวิทยฐานะครูควรให้เชื่อมโยงกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

เช่น ครูสอนเด็กแล้วทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้น ครูก็สามารถเลื่อนวิทยฐานะได้ มิเช่นนั้นการพัฒนาครูจะไม่เกิดผล เพราะสุดท้ายแล้วผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนก็ยังต่ำอยู่เหมือนเดิม

๒) เรื่องอาชีวศึกษา ที่ผลิตอยู่ปัจจุบันยังไม่สามารถรองรับความต้องการของสถานประกอบการและยุทธศาสตร์ประเทศได้ ซึ่งจำเป็นต้องใช้แรงงานช่างฝีมือจำนวนมาก และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดความต้องการกำลังคนในด้านต่างๆ ทั้งภาคท่องเที่ยว ภาคบริการ และจะมีการลงทุนมากขึ้นในภูมิภาคนี้ ดังนั้นควรให้การอาชีวศึกษาเป็นกลไกในการเพิ่มขีดความสามารถกำลังคนของประเทศ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีทิศทาง ซึ่งในการเขียนนโยบายของอาชีวศึกษา ควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

- การที่จะให้สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษา : สามัญ เพิ่มขึ้นเป็น ๕๐ : ๕๐
- การพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ให้ผู้เรียนได้ค่าตอบแทนตามความรู้ความสามารถ มิใช่ได้ตามปริญญา ซึ่งจะช่วยให้สถาบันอาชีวศึกษาไปเน้นการสอนระดับปริญญาตรีมากกว่าที่จะสอนวิชาชีพ
- การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการจัดการศึกษาแบบทวิภาคี ควรร่วมกับสถานประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศ ในการกำหนดหลักสูตร คุณสมบัติของคนที่ต้องการ การอบรม การใช้เครื่องมือ ฯลฯ โดยดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อให้คุณภาพสูงขึ้น การกำหนดมาตรฐานควรเป็นแบบใด
- การขาดครูอาชีวศึกษา ปัญหาเรื่องใบประกอบวิชาชีพครู ทำให้ไม่สามารถจ้างครูมาสอนได้ จะแก้ไขอย่างไรทั้งในเชิงผ่อนผันและเชิงกฎหมาย ซึ่งต้องเขียนไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ มิฉะนั้นจะไม่มีมาตรการดำเนินการในเรื่องเหล่านี้รวมกับการปรับภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษา ทำให้เด็กอยากมาเรียนอาชีวศึกษามากขึ้น

๒. ควรนำนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ประกาศไปแล้วมาใช้เป็นข้อมูลในการ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติฯ ถึงแม้ว่าจะเป็นแผนระยะสั้นที่จะใช้อีกเพียง ๓ ปี แต่ก็ในช่วงที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นช่วงที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับปัญหาแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานฝีมือ (Skilled Labour) ดังนั้น นโยบายเรื่องใดที่พร้อมจะปฏิบัติได้ก็ควรนำมาปฏิบัติเลย

๓. ขณะนี้ความต้องการกำลังแรงงานช่างฝีมือสูงมาก แต่หน่วยงานทางการศึกษาไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ ภาคเอกชนจึงพยายามช่วยเหลือตนเองในรูปแบบต่างๆ เช่น ร่วมมือกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยการนำเด็กต่างชาติมาฝึกอบรม หรือเปิดหลักสูตร ปวช. เอง ในลักษณะคล้ายกับโรงเรียนปัญญาภิวัฒน์ คือให้ทุนการศึกษาแก่เด็กที่ยากจนมาเรียน แต่กระทรวงศึกษาธิการก็มีกฎ ระเบียบมากในการเปิดหลักสูตรดังกล่าว นอกจากนี้ หลายประเทศได้ย้ายฐานการผลิตมาที่ประเทศไทย เพราะฉะนั้นยังมีความต้องการกำลังแรงงานมากขึ้น แผนการศึกษาแห่งชาติควรมีแนวทางแก้ปัญหา

มติ

ที่ประชุมให้น้ำ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙) ไปปรับปรุงแก้ไข โดยขอให้เพิ่มเติมข้อคิดเห็นของที่ประชุม แล้วนำเสนอต่อคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาดำเนินนโยบายและแผนการศึกษาพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาการศึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ ต่อไป

๔.๔ (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของกรรมการสภาการศึกษาและอนุกรรมการสภาการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖

กรรมการและเลขานุการ รายงานว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำเค้าโครง (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของกรรมการสภาการศึกษาและอนุกรรมการสภาการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ ๑ สารจากประธานกรรมการสภาการศึกษาและอนุกรรมการสภาการศึกษา ๑๒ คณะ

ตอนที่ ๒ ภารกิจและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษา

ตอนที่ ๓ ภารกิจและผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ๑๒ คณะ

ตอนที่ ๔ การมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตอนที่ ๕ ภาคผนวก (คำสั่ง รูปภาพ ฯลฯ)

(รายละเอียดปรากฏในเอกสารประกอบการประชุมตามระเบียบวาระที่ ๔.๔)

มติ

ที่ประชุมเห็นชอบ (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของกรรมการสภาการศึกษาและอนุกรรมการสภาการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖

วาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ : กำหนดการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ วันพุธที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบกำหนดการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ ในวันพุธที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

มติ

ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๐๐ น.

นายสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์
นางสุชาดา ไชยรัตน์
นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล
ผู้จดยางานการประชุม

นางสุทศรี วงษ์สมาน
รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม